

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Råbelöfs Godsförvaltning AB

erik.baeksted@rabelof.se

Tillstånd enligt miljöbalken till djurhållande verksamhet, Kristianstads kommun

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken Råbelöfs Godsförvaltning AB (556051-6428), nedan kallat bolaget, tillstånd till befintlig och utökad djurhållning på fastigheterna Råbelöv 26:3, Fjälkestad 33:16, Skräddarehus 1:1 och Odersberga 8:3 i Kristianstads kommun.

Tillståndet gäller för djurhållning avseende högst 305 djurenheter (DE) nötkreatur, 16 730 platser för slaktsvin och obetäckta gyltor samt 1 600 platser för suggor.

Tillkommande stallbyggnader och gödselbrunnar ska i huvudsak placeras enligt situationsplan i bilaga 1.

Miljöprövningsdelegationen lämnar tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken till verksamheten enligt ovan avseende påverkan på Natura 2000-området Balsberget (SE0420324).

Miljöprövningsdelegationen avvisar bolagets yrkande att byggnationen för de nya svininstallarna ska kunna påbörjas under 2025.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Villkor

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.
2. Betesmarker ska stängslas så att betesdjur inte kan nå vattenområden eller områden som kan trampas sönder så att partiklar och gödsel leds till vattenområden.
3. Hantering av stallgödsel och fodermedel inom verksamheten ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage till omgivningen inte kan ske. Om eventuellt spill ändå uppstår ska detta tas om hand så snart som möjligt.
4. Lagring av flytgödsel i tillkommande gödselbehållare ska ske under fast eller flytande tak som minimerar ammoniakavgång samt förebygger och begränsar luktstörningar. Taken för de tillkommande flytgödselbehållarna ska vara färdigställda innan flytgödselbehållarna tas i bruk. En befintlig flytgödselbehållare vid slaktsvinstallet (4 000 m³) och två vid huvudgården (2 x 2 000 m³) ska förses med fast eller flytande tak senast tre år efter att tillståndet tagits i anspråk.
5. Lagring av flytgödsel i övriga befintliga gödselbehållare utan fast eller flytande tak ska ske under ett stabilt svämtäcke eller annan täckning som effektivt minskar ammoniakförlusterna.
6. Innehållet av växtnäring (N, P, K) och torrsubstanshalt (ts-halt) i stallgödsel ska bestämmas, genom analys eller balansberäkning, och användas som underlag vid spridning av gödseln. Resultaten ska redovisas för och överlämnas till mottagaren vid avyttring av gödseln. Analysen eller balansberäkningen ska ske minst en gång per år. En aktuell analys eller balansberäkning ska redovisas för och överlämnas till mottagaren vid avyttring av gödseln.
7. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallarna, regn- och pressvatten från plansilos samt annat förorenat vatten från hårdgjorda ytor ska samlas upp i flytgödselbrunn och därefter omhändertas så att det inte medför förorening av yt- eller grundvatten. Lagringskapaciteten för vattnet ska minst motsvara lagring under sex månader.
8. Skriftliga avtal ska upprättas för avyttring av stallgödsel. De skriftliga avtalen ska omfatta hela den mängd stallgödsel som djurhållningen ger upphov till.
9. Stoft i rökgaserna från halmpannan ska avskiljas med en reningsteknik motsvarande minst en väl fungerande multicyklon. Villkoret ska kontrolleras genom regelbunden kontroll samt dokumentation av reningsanläggningens funktion och genomförda servicearbeten. Mätning av stofthalt ska göras när tillsynsmyndigheten begär det.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

10. Aska från fastbränslepannorna ska förvaras i tät behållare.

Aska från eldning av skogsbränslen får inte spridas på jordbruksmark.

Samråd med tillsynsmyndigheten och analys av tungmetallinnehåll samt näringsämnen (P, Ca, Mg och K) ska ske innan aska från förbränningen får spridas eller överlämnas för spridning på skogs- eller jordbruksmark. Detta ska ske före första överlämnandet av aska och sedan vid de tillfällen när någon förändring skett som kan leda till ändrat askinnehåll.

11. Vatten från tvätt av maskiner och fordon ska renas genom klass 1 oljeavskiljare innan utsläpp sker. Inga kemikalier som stör oljeavskiljarens funktion får användas vid tvätt av maskiner och fordon. Tvättvatten från tvätt av grisvagnar, för flytt av smågrisar mellan suggstall och slaktsvinstall, samt från tvätt av traktorhjul behöver inte ledas via oljeavskiljare.
12. Kemiska produkter och farligt och icke-farligt avfall ska lagras och hanteras så att spill och läckage inte förorenar mark, yt- och grundvatten. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät yta som är invallad eller försedd med annat motsvarande sekundärt skydd. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare.
13. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå (L_{eq}) utomhus vid bostäder än:
- 50 dB(A) dagtid helgfri måndag-fredag, kl. 07.00 – 18.00
45 dB(A) dagtid, lör-, sön- och helgdag kl. 07.00 – 18.00
45 dB(A) kväll kl. 18.00 – 22.00
40 dB(A) natt kl. 22.00 – 07.00
- De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätning vid berörda bostäder (immissionsmätning). Ekvivalentvärden ska beräknas för faktisk drifttid under de tidsperioder som anges ovan, dock minst en timme. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer. Kontroll ska också ske om tillsynsmyndigheten begär det.
14. För verksamheten ska finnas ett aktuellt kontrollprogram. I kontrollprogrammet ska anges mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Kontrollprogrammet ska vara upprättat och kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten senast tre månader efter tillståndet har tagits i anspråk.
15. Senast sex månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del slutligt avvecklas ska en plan för avveckling upprättas och lämnas till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall, inklusive farligt avfall, samt förslag till undersökning av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- åtgärder för att minimera olägenheter på grund av lukt samt
- kontroll av verkningar från verksamheten med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod.

Igångsättningstid

Den med tillståndet utökade verksamheten ska ha satts igång senast fem år efter tillståndet har fått laga kraft annars förfaller tillståndet i denna del.

Bolaget ska meddela Länsstyrelsen Skåne och tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk och verksamheten sätts igång.

Förordnande om tidigare tillstånd

När detta tillstånd tas i anspråk upphör det av Miljöprövningsdelegationen tidigare meddelade tillståndet (dnr 551-4212-2018) att gälla.

Verkställighet

Detta beslut får tas i anspråk när det har fått laga kraft.

Delgivning och överklagande

Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar, se bilaga 2.

Innehållsförteckning

Beslut	1
Villkor	2
Delegationer	4
Igångsättningstid	4
Förordnande om tidigare tillstånd	4
Verkställighet	4
Delgivning och överklagande	4
Bakgrund och ärendets handläggning	8
Bakgrund.....	8
Samråd	8
Ärendets handläggning	8
Bolagets ansökan om tillstånd	9
Yrkanden, åtaganden och förslag till villkor	9
Beskrivning av verksamheten	11
Nuvarande verksamhet.....	11
Planerad verksamhet	12
Beskrivning av miljökonsekvenser	13
Lokalisering och omgivningsförhållanden	13
Alternativ placering av stallar och verksamheten	15
Verksamhetens utsläpp till luft.....	15
Verksamhetens utsläpp till vatten	17
Energianvändning	18
Vattenanvändning	19
Kemikalier och avfall	20
Transporter	20
Buller	20
Släckvattenhantering och beredskap	21
Natura 2000	21
Industriutsläppsverksamhet	23
Yttranden	24
Länsstyrelsen Skåne	24

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstads kommun.....	25
Trafikverket	25
Bolagets bemötande av yttrandena.....	25
Miljöprövningsdelegationens bedömning	28
Miljökonsekvensbeskrivning	28
Statusrapport	28
Natura 2000	28
Fråga om tillståndsplikt	28
Tillstånd avseende Natura 2000-området Balsberget.....	30
Tillåtlighet	31
Prövningens och tillståndets omfattning.....	31
Huvudsaklig miljöpåverkan och påverkan på miljökvalitetsmål.....	32
Lokalisering och planfrågor.....	32
Miljökvalitetsnormer för vatten	33
Miljökvalitetsnormer för luft.....	34
Hushållning och kretslopp	34
Produktval	35
Bästa tillgängliga teknik	35
Motivering av villkor	35
Villkor 1 – det allmänna villkoret	36
Villkor 2 – stängsling av betesmarker.....	36
Villkor 3 – hantering av stallgödsel och fodermedel	36
Villkor 4 – hantering av flytgödsel i tillkommande och vissa befintliga gödselbehållare	36
Villkor 5 – hantering av flytgödsel i övriga befintliga gödselbehållare	36
Villkor 6 – växtnäring i stallgödsel	37
Villkor 7 – tvätt- och spolvatten.....	37
Villkor 8 – skriftliga avtal.....	37
Villkor 9 – rökgaser	37
Villkor 10 – askförvaring och spridning	38
Villkor 11 – tvätt av maskiner och fordon	38
Villkor 12 – kemikalier och avfall	38
Villkor 13 – buller	39

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Villkor 14 – kontrollprogram	39
Villkor 15 – avveckling	39
Delegationer	39
Igångsättningstid	40
Sammanfattning	40
Bilagor	41
Exp. till	41

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Bakgrund och ärendets handläggning

Bakgrund

Miljöprövningsdelegationen lämnade den 17 april 2019 (dnr 551-4212-2018) tillstånd enligt miljöbalken till befintlig och utökad djurhållning på fastigheterna Råbelöv 26:2 och 26:3, Näsby 34:4 och 34:8, Fjälkestad 33:16, Rötved 1:2, Skräddarehus 1:1, Odersberga 8:3 och 8:6 i Kristianstads kommun samt Äsperöd 1:8 i Östra Göinge kommun.

För att kunna bedriva långsiktigt kostnadseffektiv djurproduktion måste bolaget löpande utöka, förnya och effektivisera sin svinproduktion. Råbelöv är bland de gårdar i Sverige som har det kortaste transportavståndet till slakteriet vilket effektiviserar produktionen, skapar ekonomiska fördelar och minskar slutprodukten, köttets, miljöpåverkan.

Samråd

Samråd enligt 6 kap. miljöbalken har genomförts med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten, grannar, berörda, föreningar, Skogsstyrelsen, organisationer, E.On och Trafikverket. Information om samrådet har skett genom annonsering i lokaltidningen samt direktutskick.

Verksamheten anges i 6 § förordningen om miljöbedömningar och ska därför antas medföra betydande miljöpåverkan.

En miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 35 § miljöbalken har tagits fram av bolaget.

Ärendets handläggning

Bolagets ansökan och miljökonsekvensbeskrivning har kungjorts enligt 6 kap. 40-41 §§ miljöbalken.

Synpunkter har inte kommit in från allmänheten.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande. Bolaget har beretts tillfälle att bemöta de yttranden som kommit in samt vad som i övrigt tillförts ärendet.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Bolagets ansökan om tillstånd

Yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Bolaget har yrkat att tillstånd ska beviljas för utökning och ändring av aktuell djurproduktion enligt nedanstående (tabell 1). Sammanräknat motsvarar djurslagen 2 510 DE.

Tabell 1. Yrkade djurslag och djurenheter

Nöt i ranchdrift	DE
15 st. avelstjurar	5
360 st. amkor	120
360 st. kalvar upp till 6 månader i ett halvt år	30
180 st. kvigkalvar över 6 månader i ett halvt år	30
180 st. kvigor över 6 månader i ett helt år	60
Nöt på stall	
175 st. tjurkalvar över 6 månader i ett år	60
Grisar på stall	
1 600 st. suggor med smågrisar upp till 12 veckor	533
720 st. gyltämnen i löpande produktion	72
16 000 st. slaktsvinsplatser i löpande produktion	1 600

Svinstallar och stallar till tjuruppfödning placeras på fastigheten Råbelöv 26:3. Ligghallar till nötkreaturen vintertid är placerade på fastigheterna Fjälkestad 33:16 och Odersberga 8:3. Ranchdriften och satellitbrunnar är placerade inom fastigheterna Råbelöv 26:3, Fjälkestad 33:16, Odersberga 8:3 och 8:6 och Skräddarehus 1:1 i Kristianstads kommun.

Bolaget har vidare yrkat:

- att byggnationen för de nya svinstallarna ska kunna påbörjas under 2025,
- en igångsättningstid på 5 år efter 1 september 2025, dvs. att byggnationen senast ska vara påbörjad den 31 augusti 2030,
- att placeringen av stallarna enligt det som benämns ”den yrkade placeringen” i ansökan, vid befintlig svinanläggning, fastställs samt att redovisad placering av sex satellitbrunnar fastställs,

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

- rätten att meddela när eller om man tar ett nytt tillstånd i anspråk och att detta senast ska ske den 31 augusti 2030,
- att ingen statusrapport krävs för den ansökta verksamheten, samt
- att villkoren 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 15, 16, 18, 19, 22 och 24 från nuvarande tillstånd (dnr 551-4212-2018), daterat den 17 april 2019, ska gälla i det nya tillståndet. Villkor 19 från tidigare tillstånd ska bara omfatta del med tvätt av grisvagn.

[Nedan listas de villkor i tillståndet som bolaget avser, med föreslagen ändring av villkor 19 – Miljöprövningsdelegationens tillägg:

1. *Om inte annat framgår av övriga villkor eller föreskrifter ska verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad bolaget angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.*
2. *Betesmarker ska stängslas så att betesdjur inte kan nå vattenområden eller områden som kan trampas sönder så att partiklar och gödsel leds till vattenområden.*
3. *Hantering av stallgödsel och fodermedel inom verksamheten ska ske på sådant sätt att spill och läckage till omgivningen inte kan ske. Om stallgödsel eller jord från t ex traktordäck förorenar allmänna vägar ska dessa föroreningar tas om hand i direkt anslutning till körningen.*
4. *Lagring av flytgödsel i tillkommande gödselbehållare ska ske under fast eller flytande tak som minimerar ammoniakavgång samt förebygger och begränsar luktstörningar. Taket ska vara färdigställt innan flytgödselbehållarna tas i bruk.*
5. *Lagring av flytgödsel i befintliga gödselbehållare utan fast eller flytande tak ska ske under ett stabilt svämtäcke av minst 15 cm tjocklek.*
6. *Innehållet av växtnäring (N, P, K) i stallgödsel ska bestämmas, genom analys eller balansberäkning, och användas som underlag vid spridning av gödseln.*
9. *Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallarna, regn- och pressvatten från plansilos samt förorenat vatten från hårdgjorda ytor ska samlas upp i flytgödselbrunn och därefter omhändertas så att det inte medför förorening av yt- eller grundvatten. Lagringskapaciteten för vattnet ska minst motsvara lagring under sex (6) månader.*
10. *Tidpunkten för spridning av gödsel ska anpassas till sådana väder- och vindförhållanden som minimerar risken för luktolägenheter och ammoniakavgång. Spridning av stallgödsel får inte ske lördagar, helgafnar och helgdagar. Tillsynsmyndigheten får medge undantag från förbudet om det finns särskilda skäl.*
15. *Innan förändringar sker av hanteringen av gödselmedel, tvätt- och spolvatten eller aska, ska information lämnas till tillsynsmyndigheten.*
16. *Ljud från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än 50 dBA dagtid (kl. 07-18) vardagar, 40 dBA nattetid (kl. 22-07)*

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

samtliga dygn samt 45 dBA övrig tid. Om impulsljud eller hörbara tonkomponenter förekommer ska ovanstående ekvivalentvärden sänkas med 5 dBA. De angivna värdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för faktisk drifttid under de tidsperioder som anges ovan. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade ljudnivåer eller då tillsynsmyndigheten bestämmer.

- 18. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå avloppsledningarna eller omgivningen. Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt vara utformad så att nederbörd inte ansamlas. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares volym.*
- 19. Tvättvatten från tvätt av grisvagnar, för flytt av smågrisar mellan suggstallet och slaktvinstall, samt från tvätt av traktorhjul behöver inte ledas via oljeavskiljare.*
- 22. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram. I kontrollprogrammet ska anges mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex (6) månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.*
- 24. Om verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del upphör ska detta i god tid och senast sex månader dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. Eventuella kemiska produkter och farligt avfall ska tas omhand på sådant sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer.]*

Motivet för en reduktion av nu gällande villkor i den ansökta verksamheten är att gödselavtal har upprättats för all gödsel i den ansökta verksamheten med växtodlingsbolaget Råbelöf Ströö Handelsbolag som förfogar över 2 300 ha spridningsareal. All gödselhantering och spridning på åkermark kommer att ske inom Råbelöf Ströö Handelsbolag och omfattas av de generella kraven i "Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring".

Bolaget har slutligen yrkat att ansökan även ska omfatta ett Natura 2000-tillstånd, att underlag för denna bedömning finns och att tillstånd ska kunna beviljas.

Beskrivning av verksamheten

Nuvarande verksamhet

Nuvarande tillstånd gäller för totalt 1 328 DE. Av dessa är 305 DE nöt och 1 023 svin (tabell 2). Bolaget bedriver i dagsläget ranchdrift inom fastigheten Fjälkestad

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

33:16 där det produceras nötkött. Bolaget har även slaktsvinstallar på Grand Prix-vägen 215-110 för maximalt 7 000 platser med två tillhörande gödselbrunnar på 4 000 m³ var. Bolaget har även ett grisningsstall för suggor samt nötkreaturstallar för tjurkalvar.

Tabell 2. Tabellen visar nuvarande produktion.

Nöt i ranchdrift	DE
15 st avelstjurar	5
360 st amkor	120
360 st kalvar upp till 6 månader i ett halvt år	30
180 st kvigkalvar över 6 månader i ett halvt år	30
180 st kvigor över 6 månader i ett helt år	60
Nöt på stall	
175 st tjurkalvar över 6 månader i ett år	60
Grisar på stall	
860 st suggor med smågrisar upp till 12 veckor	287
360 st gyltämnen i löpande produktion	7362
7 000 st slaktsvinsplatser i löpande produktion	700

Planerad verksamhet

Inom anläggningen ska en ny sugganläggning byggas med två nya stallflyglar. Det kommer även att byggas ett nytt dräktighetstall. Den förväntade produktionskapaciteten i den ansökta anläggningen med 1 600 suggor och 720 gyltor samt 6 720 platser för tillväxtgrisar blir cirka 1 000 smågrisar i veckan eller 52 000 smågrisar per år.

Halmförrådet vid suggstallet behöver utökas för mer kapacitet. Den nuvarande kapaciteten i förrådet är 250 ton halm. Årsförbrukningen i nuvarande produktion är ca 450 ton halm. För att spara transporter och inte behöva flytta halm till stallarna vintertid behöver lagringskapaciteten utökas i halm-ladan. Med en förlängning av den existerande ladon täcks den ansökta produktionens årliga behov av ca 900 ton halm.

Den nuvarande fastgödselplattan för djupströ behöver utökas från 400 m² till en areal på 800 m² för att få plats med all fastgödsel. Då de två existerande gödselbrunnarna vid suggstallet, på 2 000 m³ vardera, behöver rivas för att ge plats

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

för nya det tillväxtstallet ingår en ny gödselbrunn på 4 000 m³ i denna ansökan. Gödselmängderna som uppstår vid den nya produktionen beräknas vara 60 527 ton flytgödsel och 2 377 ton fastgödsel. Lagringskravet beräknas vara 50 245 ton för flytgödsel och 2 064 ton för fastgödsel. Lagringskapaciteten för flytgödsel i den ansökta verksamheten beräknas vara 52 400 ton.

Vid slaktsvinsproduktionen på Fjälkestadsvägen kommer de befintliga fyra slaktsvinstallarna att fortsätta med nuvarande produktion och ha gemensamt foderkök. Det byggs på den västra sidan, intill den befintliga slaktsvinsanläggningen.

Nötkreaturproduktionen kommer att ha exakt samma omfattning, placering och produktionssätt som den nuvarande.

Sex nya satellitbrunnar och en gödselbrunn vid nya suggstallet kommer att byggas varav tre kommer att placeras på jordbruksmark.

Beskrivning av miljökonsekvenser

Lokalisering och omgivningsförhållanden

I dagsläget finns det redan en välplacerad svinproduktion på Råbelöf, långt ifrån andra produktionsanläggningar, grannar och hus. Produktionen ligger även smittskyddsmässigt väl till i skogen, isolerat från den allmänna trafiken på huvudgården. Anläggningen ligger nära ett område med mycket åkermark som disponeras av handelsbolaget vilket minskar behovet av transport/flyttning för den andel gödsel som används lokalt.

Bolaget föredrar den yrkade placeringen eftersom det ekonomiskt och praktiskt blir en så optimal lösning som möjligt. Inget strandskydd kommer att påverkas vid den yrkade placeringen. Avstånd till hus och grannar för suggstallet blir 500 meter till "Persgården", 300 meter till Råbelöfs resursskola, 800 meter till Råbelöfs by och Knektagården och 1,4 km till husen vid Fredriksdalsvägen. Avstånd för slaktsvinstallet blir 650 m till Karaby, 700 m till Knektagården, 950 m till husen i Torseke och 1,2 km till sommarstugan vid Torsäng. Närmaste hus och grannar till tjuruppfödningen är 80 meter.

Att kunna tillbygga utökningen av svinproduktionen till den redan välplacerade och välfungerande anläggningen i både suggstallsdelen och i slaktsvinsdelen skulle utgöra en ekonomisk, transportmässig och arbetsmässig optimal situation för bolaget. Den utökade produktionen kan även hanteras på existerande lokalitet utan att arbetskraft dagligen ska förflytta sig till en annan/ny anläggning placerad på en annan lokalitet. Den ansökta placeringen tar inte heller åkermark i anspråk.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Satellitbrunnarnas placering bedöms ge en obefintlig miljöpåverkan på området när de har tak. Gödseln kan transporteras till dem utanför den primära spridningssäsongen vilket minskar arbetsbelastningen för gödseltransporter över året. Med placering av gödselbrunnarna ute i fält/terräng öppnas för möjligheten att kunna pumpa ut gödseln och sprida den med en gödselutläggare. Metoden medför mindre markpackning men kräver att brunnarna är placerade så att pumpsträckan blir maximalt 2,5 km från brunn till yttersta draget i fält. Med brunnarna placerade ute i fält skapas även bra förutsättningar för att spara transport om det byggs en central biogasproduktion. Gödseln hämtas då månadsvis vid stallarna för att efter biogas-process återgå direkt till fältkant där den ska spridas. Det har även varit viktigt för bolaget att brunnarna placeras i naturen på så sätt att de stör synintrycket så lite som möjligt och håller ett rimligt avstånd till närmaste hus. Genom samrådsprocessen med grannar och berörda har bolaget kommit fram till den ansökta placeringen. De nya gödselbrunnarna har alla en kapacitet på 4 000 m³. De är 4 meter djupa och har en diameter på 36 meter vilket betyder att själva brunnen tar 1 000 m² areal i anspråk. Det behövs en körväg med 4 meters bredd runt brunnen för att kunna omröra brunnen optimalt och komma fram med gödseltransporterna. Med körvägen inräknad tar varje brunn en areal på 1 500 m² i anspråk.

Bolagets placering av satellitbrunnar tar allt som allt 4 500 m² jordbruksmark i anspråk. Bolaget anser att genom avvägning av flera hänsyn har ianspråktagandet av jordbruksmark minimerats på bästa sätt. Bolaget lever på att odla marken och har därför själv ett stort intresse av att minimera den areal som behöver användas till satellitbrunnarna.

Bolagets marker där växtodling delvis bedrivs bidrar till att positivt bibehålla riksintresset Gummastorpsjön. Bolaget har inga betesmarker i närheten till detta område utan de ligger ungefär 700 meter öster om riksintresset.

I närheten av anläggningen ligger riksintresset Oppmanna-Ivösjöområdet som bl.a omfattar Balsberget vilket är ett Natura-2000 område och ett naturreservat. Bolagets stallar och gödsellagring ligger långt från området, betydligt mer än 1 000 meter. Riksintresset för naturvård N64 Helgeåns nedre lopp med Araslövssjön och Hammarsjön är ett stort område som börjar i väster med Vinne ängar, därefter Araslövssjön och Hammarsjön. Riksintresset vill värna odlingslandskapet i sig liksom betesmarker, våtmarker, mader och fuktängar utmed sjöarna och utmed Helge å. Araslövssjön är också ett Natura 2000-område. Bolagets befintliga och planerade stallar och gödselhantering ligger mer än 1 000 meter från Natura 2000-området.

Det finns många kulturvärden i det aktuella området. Befintliga och planerade stallar ligger inom ett område som utpekats som regionalt särskilt värdefullt ur kulturmiljösynpunkt. Bolaget bedömer med den placering som förordas enligt

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

huvudalternativen att planerade utbyggnader smälter väl in i den befintliga landskapsbilden runt godset och därmed inte kommer att påverka de kulturhistoriska värdena i området. Det bedöms vara positivt att satellitbehållare 2, 4 och 5 placeras antingen i fältkant eller i kanten av aktuella skiften.

Om tillstånd inte ges för ansökan är nollalternativet den befintliga svinproduktionen.

Alternativ placering av stallar och verksamheten

Bolaget har redovisat alternativa lägen för de nybyggda stallarna där de skulle kunna placeras 250 meter väster om den befintliga slaktsvinsanläggningen. Bolaget bedömer att även denna alternativa lokalisering har bra tillkörningsvägar och ligger i ett område med mycket åkermark. Bolaget har även redovisat en alternativ lokalisering för smågrisproduktionen söder om vindkraftverk 5 i korsningen vid "Grand Prixbanan" och "vindkraftsvägen". Bolaget bedömer att den alternativa lokaliseringen också har bra tillkörningsvägar och bra avstånd till runtomkringliggande hus och skola.

De alternativa lokaliseringarna för suggstallet och slaktsvinstallet har mellan 500 – 1 000 meter till närmaste hus. Inga hus passeras vid transport från landsväg till de alternativa lokaliseringarna. Verksamhet på de alternativa placeringarna skulle dock bli dyrare att bygga, etablera och driva då det krävs nya anläggningar för dagvatten, ström, fiber och vatten samt att den dagliga driften blir dyrare. Fördelen med att smittskyddet förbättras genom att sprida ut produktionen till tre eller fyra destinationer i stället för två bedöms inte ge någon väsentlig ekonomisk betydelse då det är samma personal som flyttas mellan bestånden. Smittrisen kommer först och främst att lösas genom sektionering.

Verksamhetens utsläpp till luft

Anläggningen har främst utsläpp till luft i form av kväve och ammoniak. Stallarna är byggda för en låg emission. I slaktsvinstallarna finns kontinuerlig utgödsling. Här kyls även gödseln genom att återvinna värmen till golvvärme i stallet samt till uttorkning efter tvätt. Bolaget har beräknat att de släpper ut 14 144 kg ammoniak per år vid nuvarande produktion och skulle med ansökt verksamhet öka utsläppen med 13 209 kg ammoniak per år, en ökning med 93 % jämfört med nuvarande tillstånd. Alla BAT-AEL:er uppfylls för hela produktionens utsläpp men även för varje enskild djurgrupp.

Bolaget har beräknat kostnaden för att installera extra reningsteknik för slaktsvinstallet och bedömer att det tillkommer en kostnad på 288 kronor per djurplats och år. Reningen av luft ökar därmed byggkostnaden per djurplats med ca

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

64-96 %. Enligt utredningen i ansökan så blir det en orimligt hög kostnad då det inte bedöms medföra någon märkbar skillnad för omgivningen.

Bolaget har åtta existerande gödselbrunnar utan tak vid anläggningen och har noggrant utrett att installera fast eller flytande tak på dessa under den senaste miljötillståndsprövningen. Konklusionen då var att en duk som flyter direkt på gödsel är en teknik som inte används mer eftersom duken kantrar vid belastning från stora regnmängder och snöfall. Det kan även uppstå explosionsfarlig gas under duken. Lättklinkerkulor eller plastkulor som placeras ovanpå gödseln riskerar att bli uppblandade i gödseln vid omrörning (även om omrörningen sker under ytan), och därmed förorena gödseln och naturen. Kulorna bidrar även med tillstoppningsproblem i fördelarna på gödseltunnor och i pumparna och förstör därmed spridningstekniken. Ett duktak monterat på existerande äldre brunnar (tipitält) utreddes också. Enligt A-betong finns idag inga tak som passar mindre gödselbrunnar (1 000 m³ och därunder). De äldre större brunnarna (2 000 – 4 000 m³) är byggda under en tid då duktak inte var aktuellt. Dessa är inte konstruerade för den extra belastningen som duktak medför. I brunnarnas väggkonstruktion har inte heller tagits höjd för vindbelastning från duktaket. Konklusionen från A-betong är att alla existerande brunnar som inte redan har tak inte klarar av belastningen från ett nytt duktak utan en ombyggnation, vilket i stort motsvarar att bygga en helt ny brunn. Det skulle vara ett mycket stort resursspill att framöver inte använda dessa brunnar till gödsel från produktionen.

Bolaget har även utrett naturligt svämtäcke förstärkt med halm efter behov vilket är en teknik som genom ett 15 centimeter tjockt sväm/halmtäcke reducerar kväveemissionerna till 2 % (duktak reducerar till 1 %). Halm är en produkt som används i produktionen och förstärkning av svämtäcket med halm är en billig insats. Kostnaden för de 8 existerande brunnarna utan tak skulle bli 5 600 kronor för halmen och 24 000 kronor i arbetskostnad per år. I allt kostar förstärkning av svämtäcket 30 000 kronor per år på de existerande brunnarna och är i princip den enda möjligheten till täckning av gödsel i dessa brunnar.

Damm kan spridas vid inblåsning av foder i existerande och nya silos. Bolaget skulle kunna minska damningen vid inblåsning av foder genom att montera större cykloner (så kallad mjölcyklon) på existerande och nya silos. Sådana cykloner plockar bort damm från finare/dammigare foder såsom mjölfoder. Bolaget använder redan idag pellets-kross-foder som dammar mindre, men dessa cykloner har en större avskiljningskapacitet av finare damm än standardcykloner. Bolaget skulle också kunna montera en överfyllnadsvakt på silorna, vilket är en anordning som under inblåsning av foder ger ett larm när silon nästan är fylld. En sådan vakt skulle minska risken för att det blåses för mycket foder i siloerna, vilket ger spill som landar på plattan. En mjölcyklon hade kostat 160 355 kr att montera på existerande silos och 62 120 i merkostnad på de nya silorna. Ett fyllnadsskydd kostar 111 588 kr med en

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

arbetskostnad på 24 000 kr. Sammanlagd kostnad för att montera mjölcykloner och överfyllnadsskydd skulle bli 357 063 kr. Bolaget ser även en möjlighet att städa/tvätta/tömma plattan en gång i veckan efter påfyllning av silorna vilket skulle innebära en ökad kostnad på 16 900 kronor per år.

Bolaget har två biomassaeldade pannor på Råbelöf Gods. Den ena ligger på Odersberga gård och är en pelletspanna med en installerad effekt på 150 kW. Ungefär 100 ton pellets används per år. Askan från pelletsen blir ungefär 3 ton och blandas med fastgödseln. Bolaget har även en halmpanna på Råbelöf 82 där närmaste hus ligger 110 meter bort. Halmpannan har en installerad effekt på 800 kW. Askan från halmpannan uppgår till ungefär 30 ton aska per år och blandas även den med fastgödslet. Näringsinnehållet för askan från halmpannan och pellets pannan beräknas och ingår i gödselplanen, innan det sprids på 135 hektar åkermark.

Verksamhetens utsläpp till vatten

Verksamheten avvattnar till Råbelövssjön, Hammarsjön-Råbelövskanalen och Araslövssjön-Bivarödsån. Bolaget medverkar i övervakningssystemet "Den samordnade kontrollen av Helgeån" och har genom det samordnade kontrollprogrammet möjlighet att följa utvecklingen nerströms vid flera mätpunkter. Råbelövssjön har otillfredsställande ekologisk status och ej god kemisk status men förväntas ha god ekologisk status 2033. Hammarsjön-Råbelövskanalen har god ekologisk status idag men uppnår inte god kemisk status. Kanalen påverkas negativt av bl.a. jordbruk. Araslövssjön-Bivarödsån har otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk status främst på grund av atmosfärisk deposition, vattenförekomsten förväntas ha god ekologisk status 2033.

Bolaget har ett utsläpp till dagvatten från nötkreaturanläggningen som går via dräneringen väster om gården mot norr till ett öppet dike på Odersberga Gård. Diket går sedan vidare till ett skogsdike för att slutligen nå Helge å. Dagvatten från suggstallet går via en kulvert i ett öppet dike väster om anläggningen och den slutgiltiga recipienten är Helge å. Vid den utökade produktionen tillkommer två extra stallar och dagvatten från dessa kommer att ledas till samma recipient som de befintliga stallarna. Dagvattnet bedöms inte innehålla något som belastar recipienten då hela svinproduktionen sker i ett slutet system i stallarna och med foderleveranser inblåsta i stängda silos.

Området där det ska byggas ett nytt slaktsvinstall och foderkök behöver två nya dagvattenbrunnar. Dagvattnet som uppsamlas kommer att ledas i ett nytt rör till samma dike och våtmark som de övriga stallarnas dagvattenavlopp. På Tornagården finns inget dagvattensystem då det inte finns takrännor på byggnaderna.

Bolaget har ett utsläpp till vatten från två spolplattor. En platta vid sugganläggningen används för avspolning av smågrismagnen och traktorhjul i smittskyddsyfte samt för

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

avspolning av maskiner med gödsel. Vattnet leds vidare till gödselbrunnen via pumpbrunnen vid stallet. Det tar 1,5 timme att spola smågrisvagnen och traktorns hjul per vecka. Sammanlagt förbrukas 80 m³ tvättvatten per år.

Den andra spolplattan finns på Råbelöfs gård och är kopplad till en kategori 1 oljeavskiljare. Vattnet från spolplattan leds sedan till en infiltrationsbädd i marken öster om gården. Plattan används till tvätt av bolagets fordon och maskiner, såsom traktorer, tröskor, bilar, plogar, betupptagare, harvar, såmaskiner, vagnar etc. Tvättning av fordon sker dagligen. Totalt är det cirka 250 enskilda tvättningstillfällen per år. Totalt förbrukas cirka 245 m³ tvättvatten som går till infiltration per år. Bolaget undersökte alternativa sätt att hantera spillvattnet i samband med en ansökan 2015 till Kristianstads kommun. Myndigheten har förordnat infiltration för att den lösningen ger den bästa hanteringen av spillvattnet.

Maskiner som används till växtskydd spolas på påfyllnadsplattan vid växtskyddsförrådet. Spolvattnet leds till gödselbrunn.

Avlopp från personaltoaletten vid stallet går till en trekammarbrunn vid bostaden Hässlekärsvägen 55.

Energianvändning

Energi förbrukas för drift av utrustning i stallarna såsom golvvärme vid kollektorslangarna under gödselrännorna samt golvvärme till de minsta grisarna i slaktsvinstallarna.

Den nya svinproduktionen förväntas öka elbehovet i svinproduktionen proportionellt med högre antal djur, till 1 300 000 kWh från dagens 684 000 kWh i suggproduktionen och till 750 000 kWh från dagens 405 000 kWh i slaktsvinsproduktionen. Det finns fem vindkraftverk på Råbelöfs mark. Verken har en beräknad årsproduktion på 23,5 GWh, vilket är 15 gånger så mycket ström som de 1,5 GWh produktionen inom Råbelöfs Godsförvaltning behöver.

Bolaget har under de senaste åren minskat sin elförbrukning från 0,24 kWh per producerad kg gris år 2020 till 0,16 kWh för ansökt tillstånd. Förbrukningen per såld slaktgris har även minskat från 23,4 kWh per gris till 15,0 kWh för ansökt tillstånd. Även elförbrukningen för smågrisar kommer att minska ytterligare i den ansökta produktionen.

Bolaget har genomfört en stor energiomvandling de senaste 20 åren från olje- och direktelbaserad uppvärmning till uppvärmning med halm, träpellets och jordvärme. Bolaget arbetar aktivt med att byta alla lysrör till LED. Bolaget har även bytt ut en oljepanna i svinstallet till en jordvärmepump. Den bästa tekniken används för

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

djurproduktionen vilket med rätt val av stallteknik ger låg förbrukning av el och värme.

Vattenanvändning

Bolaget tar vatten från grundvattenförekomsten Norra Kristianstadslätten, som är en av de största sammanhängande grundvattenmagasinen i Sverige och bedöms ha stor kapacitet. Vattenförekomsten finns i sedimentärt berg och har god kvantitativ och kemisk status. Stora delar av vattentillgången är intecknad via tillstånd för vattenuttag och det kan i vissa delar råda konkurrens om vattnet mellan dricksvattenintressen, industri och bevattning, men i dagsläget finns det inga uppgifter om att det råder vattenbrist.

Med de skyddsåtgärder bolaget gör idag, och fortsatt kommer att göra, kommer verksamheten inte att påverka vattenkvaliteten i grundvattnet negativt. Hantering och lagring av stallgödsel, foder, kemikalier, avfall och sanitärt avlopp kommer fortsatt att göras på ett säkert sätt. Bolaget har även genomfört en rad andra åtgärder för att förebygga förorening av mark och vatten. Kemisk bekämpning av ogräs på anläggningen görs enligt särskilt tillstånd från kommunen och man håller skyddsavstånd till dricksvattentäkter och dräneringsbrunnar. Skadedjursbekämpning utförs av behörig person och på säkert sätt. Kemiska produkter förvaras inomhus och på ogenomsläpplig invallad yta utan avlopp.

Bolaget har ett antal egna vattentäkter där fyra ingår i produktionen. En borra finns på Råbelöfs gårdsområde och förser djurproduktionen, skola och hyresgäster med vatten. En borra finns vid suggstallet och förser det med vatten. En borra finns vid slaktsvinstallet och förser det med vatten. En brunn finns vid ligghallarna vid Hässlekärr och förser nötkreaturen med vatten under vintertid. All vattenförbrukning i djurproduktionen mäts fyra gånger per år för att säkerställa att det inte finns avvikelser och eventuella läckage eller onödigt spill vid tvätt. Det samlade vattenbehovet beräknas uppgå till 71 800 m³. Vattenuttaget är jämnt fördelat över alla dagar under hela året och motsvarar 200 m³ vatten per dygn. Bolagets vattenuttag är inte obetydligt, men ändå försumbart jämfört med det uttag som sker till bevattning av åkermark på Kristianstadsslätten. En bevattningsmaskin förbrukar 50 m³ vatten per timme som jämförelse. Endast Råbelöf har brunnar och ett vattenuttag inom Råbelöfs område. Avståndet till närmaste grannes vattenuttag, brunn eller borra är inte vid något tillfälle mindre än 1 200 meter. Inom 1 000 meter från de vattentäkter där slaktsvins- och smågrisproduktionen kommer att utökas finns en brunn vid Knektagården, 500 meter nordost om slaktsvinstallarna, som tillhör godset. Det finns heller inga dammar eller ytvatten i närområdet. Fastigheter på större avstånd är antingen godsets egna, och tar då vatten från tillhörande vattentäkt, eller fastigheter med kommunalt vatten. Bolaget har vid ett värstafallscenario där allt vatten till svinproduktionen skulle tas från en borra

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

beräknat att influensområdet blir mindre än 400 meter. Inte heller inom detta avstånd finns andra vattentäkter eller hydrologiskt känsliga naturmiljöer.

För att kunna skaffa vatten till besättningsökningen behövs en till vattenborra för slaktsvinproduktionen. Genom att etablera en ny vattentäkt vid det nya slaktsvinstallet säkrar bolaget att den nuvarande vattenkapaciteten inte överbelastas med ett större uttag än vad som sker idag. En del av vattenförbrukningen ersätts genom drank i fodermixen från Absolut Company i Nöbbelöv.

Sammanfattningsvis bedömer bolaget att det är mycket osannolikt att någon granne skulle orsakas skada av bolagets trots allt måttliga vattenuttag med tanke på det stora avståndet till närmaste grannes vattenuttag och med hänsyn tagen till Kristianstadsslättens omfattande vattenresurser. Inga enskilda eller allmänna intressen bedöms påverkas av den planerade verksamheten.

Kemikalier och avfall

På anläggningen används fodersyror för att sänka pH i foder men även för att syresätta vatten för grisarnas hälsa. 12 000 liter Benzohelmsyra förbrukas per år. Bolaget förbrukar även ungefär 13,3 m³ diesel per år.

För ansökt verksamhet bedömer bolaget att avfallsmängderna kommer att öka från mellan 60-70 ton kadaver till 125 ton. Skrot och rivningsmaterial/brännbart bedöms uppgå till ungefär 100 ton per år. Spillolja, lysrör, batterier och övrigt farligt avfall lämnas via Stena Recycling AB.

Transporter

Bolaget bedömer att transportmängden kommer öka med 89 % men påverkar boende och trafik i närområdet i mindre omfattning. Alla vägar runt verksamheten är väldimensionerade och lämpliga för tung trafik. Det är i stor omfattning egna markvägar som används för ensilage och flytgödsel. Transport av svinen till slakt bedöms vara bland de kortaste sträckorna på någon gård i Sverige.

Primära transportvägar är väg 118 och väg 2056. Ungefär 35 procent av transportererna kommer att gå via väg 118 och resterande kommer gå via väg 2056.

Buller

Från anläggningen kan man höra buller från bl.a. ventilation och ljud från grisarna när det fodras i avdelningarna som har naturlig ventilation. Ljudet från ventilationen ökar på sommaren under dagtid då ventilationsbehovet ökar men ljudnivån överstiger aldrig 50 dB dagtid. Stallarnas placering i skogen ger inga ackumulerade bullereffekter med andra industrier eller vindkraft och under dagtid är det främst produktionstrafik runt stallarna som bullrar.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Nattetid är det relativt tyst runt anläggningarna då djuren har sin primära vilotid på natten vilket ger minimal aktivitet i stallarna. Ventilationen går även på lägre varv på natten och det körs ingen trafik på natten.

Släckvattenhantering och beredskap

Bolaget har tre stationära reservkraftverk samt ett mobilt reservkraftverk för att säkra elförsörjningen vid båda svinstallarna och Råbelöfs gårdsanläggning. Bolaget har mer än 200 pulversläckare monterade i bostäder, stallar och arbets- samt personalutrymmen. Räddningstjänsten finns inom 9 km avstånd. På alla produktionsplatser finns skyltar som informerar om vem som man ringer vid larm, olycka eller produktionsstopp. Larmanläggningarna vid alla produktionsbyggnader är kopplade till Securitas som reagerar på inbrott och brand. Halmpannan övervakas vid driftstopp.

Bolaget har beräknat att en dimensionerande brand kräver upp till 150 m³ släckvatten. Släckvatten kan tankas i Råbelövssjön vid Råbelöfs egen brandbrygga. Vattenresursen är i princip obegränsad. Vatten kan även tas från vallgraven vid slottet eller sprutboden. 75 % av vattnet vid en brand i stallar bedöms hamna inne i stallet. Detta vatten samlas upp och leds till gödselbrunnarna. De övriga 40 m³ släckvatten skulle hamna på hårdgjorda ytor runt stallarna och kunna sopas fram till två gamla nedgrävda gödselbrunnar vid slaktstallarna på 1 000 m³ var. En nedgrävd gödselbrunn på Råbelöfs huvudgård med plats för 1 000 m³ kan också användas för att samla upp släckvatten via sopning. Ingen gödselbrunn skulle någonsin bli så fylld med gödsel att den inte rymmer 40 m³ släckvatten.

Natura 2000

Det finns två naturreservat inom Råbelöfs område, Balsbergets naturreservat och Fredriksdalsvikens naturreservat. Båda naturreservaten omfattas av Natura 2000. De prioriterade Natura 2000-arterna är ädellövskog och lövsumpskog. Det finns även övervintrande fladdermöss som omfattas av art- och habitatdirektivet samt fåglar såsom bivråk, glada, spillkråka och törnskata. Fredriksdalsviken har ett område med naturtypen fuktäng med blåtåtel eller starr. För fågellivet är området särskilt viktigt för häckande och rastande våtmarksfåglar. Flera Natura 2000-arter förekommer såsom rördrom, bivråk och röd glada.

Natura 2000-området Balsberget omfattas av både fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet. Balsberget är värdefullt då det är naturskogslikt och har kontinuitet i form av gamla träd och död ved. Balsberget är även geologiskt intressant. Inom Balsberget brukar bolaget skogen samt betar naturbetesmarker.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Natura 2000-områdets bevarandeplan listar förutsättningar för att de värdefulla naturtyperna bevaras. Bland annat är det önskvärt med lövträd av olika ålder då det ger kontinuitet, hydrologin ska vara opåverkad, sly ska röjas bort och barrträd och andra främmande trädslag ska på sikt avvecklas, betesmarkerna ska betas och äldre grova träd i betesmarkerna ska bevaras. De största riskerna för områdets naturtyper enligt bevarandeplanen är gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen på betesmarkerna, läckage av bekämpningsmedel, användning av vissa avmaskningsmedel som påverkar dygnavlevande insektsfaunan, ökat kvävenedfall som kan förändra artsammansättningen både i fältskikt och bland epifyter samt markexploatering eller annan markanvändningsförändring i området eller intill.

Bolaget bedömer att djurproduktionen kommer att påverka Natura 2000-området på följande sätt:

- Skötsel av naturbetesmarker – oförändrat positiv påverkan då befintlig nötköttproduktion inte förändras.
- Påverkan av bekämpningsmedel eller gödselmedel i brynzoner – oförändrat ingen påverkan så länge normala skyddsåtgärder följs i växtodlingsarbetet.
- Ökat kvävenedfall – oförändrat ingen påverkan då avståndet är stort och verksamheten uppfyller bästa teknik och gällande gränsvärden i BAT-slutsatserna.

Utvökningen planeras inte innebära någon förändring mot nuvarande verksamhet. Bolaget kommer fortsättningsvis att ha en positiv inverkan på riksintresset där naturbetesmarkerna är en viktig del.

Vid Araslövssjön finns flera områdesskydd för naturvård i form av naturreservat, riksintresse och Natura 2000-område. Det finns även ett riksintresse för friluftsliv. Araslövssjöns Natura 2000-område omfattar själva sjön och intilliggande våtmarksområden i Fredriksdalsviken. Ett större område är skyddat med stöd av fågeldirektivet, kallat Araslövssjöområdet (SE0420146). Bolagets befintliga och planerade stallar och gödsellagring ligger mer än 1 000 meter ifrån Natura 2000-området. Bolaget sköter betesmarker inom Natura 2000-området och följer de föreskrifter som finns. Detta förändras inte med planerad verksamhet. För Natura 2000-områden ska dock även påverkan från verksamheter utanför området utredas.

Araslövssjön är en eutrof sjö med nate- eller dybladsvegetation. I nordost i utkanten av Fredriksdalsviken finns ett område med naturtypen fuktäng med blåttåtel eller starr. För fågellivet är området särskilt viktigt för häckande och rastande våtmarksfåglar. Bevarandestatusen bedömdes 2005 som god eller mycket god för de flesta arter. För att bevara den höga artrikedomen i och kring Araslövssjön anger bevarandeplanen bl.a. att vattenkvaliteten inte får försämrats så att det blir grumligt, nateväxterna ska få behålla sin utbredning, det ska fortsatt förekomma partier med öppen vattenyta och enskilda Natura 2000-arter ska bevaras i nuvarande omfattning.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

De största riskerna för områdets naturtyper och arter är enligt bevarandeplanen bl.a. avverkning av träd och skog, introduktion av främmande arter, tillförsel av näringshöjande ämnen, främst fosfor, tillförsel av organiskt material som humus från bearbetning av skogs- och myrmark samt påverkan på Araslövssjöns naturliga vattenståndsfluktuation.

Av de risker som bevarandeplanen identifierar, med den verksamhet Råbelöfs godsförvaltning bedriver, finns främst en koppling till skötsel av betesmarker och risken för läckage av fosfor från närliggande åkermark och betesmark:

- Skötsel av naturbetesmarker – oförändrad positiv påverkan då befintlig nötköttsproduktion inte förändras.
- Påverkan av fosforläckage från betesmark – oförändrad påverkan med nuvarande rutiner.
- Påverkan av fosforläckage från närliggande åkermark – oförändrad påverkan med nuvarande rutiner.
- Oförändrad hydrologi – oförändrat ingen påverkan så länge markavvattningen av de fält som ligger i närheten inte ändras.
- Ökat kvävenedfall – oförändrat ingen påverkan då avståndet är stort och verksamheten uppfyller bästa teknik och gällande gränsvärden i BAT-slutsatserna.

Sammanfattningsvis visar bolagets genomgång att befintliga och planerade stallbyggnader och lagringsbehållare för grisproduktion inte ligger inom något områdesskydd med avseende på naturvård. För Natura 2000-områden har bolaget tittat på befintlig och planerad produktion och bedömer att de förändringar som planeras inte påverkar naturvärdena inom Natura 2000-områdena negativt på varken kort eller lång sikt. Slutsatsen baseras på att avstånden till nybyggnationer är relativt stora och att risken är minimal att föroreningar leds dit via avrinning eller luftutsläpp. I övrigt kommer verksamheten att bedrivas på samma sätt och utökad grisproduktion ger inte upphov till ökad risk för negativ påverkan på kort eller lång sikt.

Industriutsläppsverksamhet

Bolaget har genomfört en statusrapport enligt Naturvårdsverkets vägledning Rapport 6688 juli 2015. Steg 1–3 har utretts. Bolagets bedömning är att föroreningsrisken sannolikt är obetydlig och bolaget yrkar att ingen statusrapport krävs för den ansökta produktionen.

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen och därmed slutsatser om bästa möjliga teknik, BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU. BAT-slutsatserna uppfylls i nuvarande produktion.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Produktionskedjan klarar alla BAT-kraven för fosfor- och kväveemissioner (stall/gödsellager/spridning) och Råbelöf genomför och implementerar årligen Miljöhusesynen. Stallarna är även placerade i skogen, isolerade och med stort avstånd till omliggande hus vilket ger den minst möjliga påverkan på omgivningen ljudmässigt, transportmässigt och luktmässigt. Sammanfattningsvis bedömer bolaget att BAT-slutsatserna kommer att uppfyllas i den framtida produktionen.

Yttranden

Länsstyrelsen Skåne

Länsstyrelsen har anfört bl.a. följande.

Länsstyrelsen yrkar att bolagets ansökan om tillstånd avslås, i det fall att Miljöprövningsdelegationen finner det möjligt att meddela tillstånd ska villkor avseende rening av ventilationsluft föreskrivas enligt Länsstyrelsens förslag. Länsstyrelsen bedömer enligt bolagets IVL-modellering att som grund för att meddela bolaget tillstånd att bolaget söker och blir beviljad tillstånd för påverkan på berörda Natura 2000-områdena Araslövssjön (SE040308), Balsberget (SE0420324) och Torsebroparken (SE0420128). Bolagets IVL-modellering visar att källbidraget för den befintliga verksamheten på 3,0 och 1,0 kg kväve/ha/år vid två olika punkter kan påverka naturtyperna inom Natura 2000-området Balsberget där den kritiska belastningen för "Näringsfattig bokskog" är 3-5 kg kväve per hektar och år. Om bolaget inte lämnar ett yrkande om Natura 2000-tillstånd kan inte detta prövas och tillståndsansökan ska därför avslås. Bolaget har inte redovisat hur verksamhetens utsläpp av ammoniak påverkar de olika naturtyperna i Natura 2000-områdena. Bolagets redovisning bör utgå från de fastställda bevarandeplanerna. Med tanke på de redovisade utsläppen och Natura-2000 områdenas kvävekänslighet bedömer Länsstyrelsen att det tillkommande ammoniakutsläppet behöver reduceras ytterligare. Då bolaget inte redovisat ytterligare kvävereducerande åtgärder än luftreningsutrustning ska bolaget installera den utrustningen som ses som den enda tekniskt möjliga lösningen, om inte bolaget vidtar andra åtgärder såsom att byta gamla flytgödselbrunnar till brunnar med tak.

Länsstyrelsen har ingen erinran över fyra av bolagets föreslagna villkor men har föreslagit justeringar av bolagets övriga villkorsförslag samt föreslagit att ytterligare fyra villkor ska föreskrivas gällande luftreningssystem, skriftliga avtal för stallgödsel samt stoft från halmpannan och askan från förbränningspannan.

Länsstyrelsen bedömer även att tillsynsmyndigheten bör få delegationer gällande kontroll av verkningar från verksamheten med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod, åtgärder för att minimera olägenheter i form av lukt,

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

hantering av släckvatten vid brandbekämpning, hantering av aska samt avveckling av hela eller delar av verksamheten.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kristianstads kommun.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att verksamheten är tillåtlig och tillstyrker ansökan. Nämnden instämmer i bolagets bedömning att lokaliseringen är lämplig för verksamhet enligt ansökan.

Trafikverket

Trafikverket har inget att invända mot att tillstånd beviljas men har anfört att behov av åtgärder på statliga vägnätet till följd av verksamheten ska bekostas av fastighetsägaren/exploatören samt att inget tillkommande vatten får tillföras Trafikverkets trumma eller dike jämfört med befintliga förhållanden.

Bolagets bemötande av yttrandena

Bolaget har anfört bl.a. följande.

Bolaget anser att rening av ventilationsluft inte är ekonomiskt försvarbart och att projektet faller i sin helhet med ett sådant krav. Länsstyrelsens krav skulle leda till att projektet läggs ner på grund av att ekonomin helt har utraderats. En ökning av de fasta kostnaderna för stallarnas drift med mellan 64 % och 96 % är långt över vad ett sådant projekt kan bära. Sverige går då miste om en utökad livsmedelsproduktion med en hög miljöprofil, trots regeringens önskan om något annat.

Den nya produktionen är kväveemissionsmässigt mycket mer effektiv än den existerande. Produktionen kommer att öka med 128 %. Per slaktsvinsplats i den existerande produktionen utleds 2,05 kg kväve. Per slaktsvinplats i den utökade produktionen utleds 1,5 kg kväve. Den tillkommande kväveemissionen är alltså 27 % mindre per producerad gris än den existerande. Det är därför inte korrekt att bolaget inte anvisat några ytterligare kvävereducerande åtgärder. Hela projektet är i den ansökta varianten en stor kvävereducerande åtgärd.

Bolaget har kommit fram till följande förbättringar som de planerar att implementera:

1. Suggstallarnas betäckningsavdelning med djupströbädd reduceras till att enbart omfatta nuvarande produktions djupströbäddar. Suggorna kommer bara att gå två veckor på djupströbädd under den tid de semineras, istället för som i ansökan fem veckor. Djupströbädd och fastgödsellagring ger en större kväveemission än spaltgolv med linspel och kylning samt gödselbrunn med tak. Hela det nya dräktighetsstallet förses med gödselkylning under

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

linspelet. Kylningen av gödselkulvertar var inte med i den ursprungliga ansökan, varför kväveemissionen från det nya dräktighetsstallet kommer att reduceras med 34 % jämfört med ansökan.

2. Bolaget kommer att montera tak på den äldre 4 000 m³ gödselbrunnen vid slaktstallet, samt de två äldre 2 000 m³ gödselbrunnarna vid huvudgården. Detta minskar kväveemissionen avsevärt. Bolaget behöver inte 10 månaders gödsellagring som lagstiftningen föreskriver eftersom gödseln sprids två gånger per år. Bolaget kommer därför helt övervägande bara använda de brunnar som har tak till grisproduktionen. Kvarvarande brunnar utan tak kan betraktas som ett sätt att uppfylla lagstiftningen på och som en extra säkerhet för lagring om det skulle bli dåligt väder med sent vårbruk.
3. Utgödslingsanläggningen i slaktstallet ändras från vakuumsystem till linspel med kylning. Linspel kan programmeras till att gödsla ut fler gånger under dagen vilket innebär att den tid som gödseln exponeras för luft kraftigt minimeras eftersom det aldrig kommer att stå gödsel på botten av gödselbassängen. Utan gödsel under spalten blir det en mindre kväveemission från stallet. En sådan ändring reducerar kväveemissionen med 13 % jämfört med ansökt produktion.
4. Utgödslingsanläggningen i tillväxtstallet ändras från vakuumsystem till linspel med kylning. Ändringen medför en reduktion av kväveemissioner med 13 % från tillväxtstallet jämfört med ansökt produktion.
5. Bolaget planerar att komplettera med "ät-tidsstyrning" i det nya slaktstallet. Systemet ser till att optimera foderstyrningen hela tiden under uppväxten genom AI-genererade data. Under varje fodring mäts tidsåtgången för grisarna att konsumera fodret. Mot bakgrund av data optimeras nästa fodergivor efter denna information. Systemet är ganska effektivt enligt praktisk avprovning. Grisarna får precis det foder de behöver alla dagar. Foderförbrukningen har i praktiska äldre försök visat sig gå ner med 1-2 % på grund av mindre foderspill och tillväxten på grisarna har gått upp med 20-30 gram per dag. När foderförbrukningen minskar och omgångstiden i stallet blir kortare minskar kväveemissionen.

Totalt ger åtgärderna 1-4 ungefär 3 700 kg lägre avgång av ammoniakkväve från stall och lagring, vilket motsvarar ca 27 % jämfört med inskickad ansökan som redan var 27 % bättre emissionsmässigt än befintlig produktion. Med åtgärderna förändras gödselmängderna, det blir mer flytgödsel och mindre fastgödsel än det som angivits i ansökan. De i ansökan angivna gödselfaciliteterna räcker till för ändringen och arealbehovet för gödseln påverkas knappt.

Bolaget påvisar med den nya IVL-rapporten att påverkan är minimal i Balsbergets Natura 2000-område. Kvävenedfallet ökar med 0,25 kg kväve i den sydliga

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

kanten av Balsbergets naturreservat närmast stallanläggningen, en minimal ökning av nuvarande bakgrundsbelastning på 8,47 kg kväve i den sydliga delen av naturreservatet. Längre in i området är skillnaderna mycket små. Med den nya produktionen kommer belastningen att ligga långt under den kritiska maxbelastningen i Balsberget på 3-15 kg kväve per hektar. Med åtgärderna i punkt 1-5 blir belastningen ännu lägre. Länsstyrelsen anger i sitt yttrande att "näringsfattig bokskog" (område 9110) är särskilt sårbar och utsatt och finns närmast produktionen. Enligt reservatkartan finns denna skogskategori i centrala- och nordliga delar av reservatet, dvs. längst bort från produktionen. Bolaget har även genomfört en tilläggsberäkning för näringsfattig bokskog och den extra påverkan från den ansökta produktionen vid den "näringsfattiga bokskogen" är försumbar vilket man kan se genom att det är en mycket liten skillnad mellan Scenario 1 och Scenario 2. Bolaget bedömer att skillnaden för den näringsfattiga bokskogen mellan befintlig och planerad verksamhet är så liten att det inte går att utläsa. Närmaste "näringsfattig bokskog" ligger 3,0 km ifrån verksamheten. Avseende kritisk belastning drar bolaget slutsatsen att det framför allt är med avseende på lavar som kvävedepositionen i området ska bedömas. Vad gäller lavar ligger redan bakgrundsbelastningen, där befintlig verksamhet ingår, i nivå med de rikvärden som anges. Just för Balsberget kan bolaget konstatera att det inte finns några samband alls mellan bevarandestatus och avstånd till verksamheten. Bristande status beror på att skogen inte uppnått den ålder där naturvärdena hunnit etableras samt att det i vissa fall heller inte kunnat bildas död ved i den omfattning som behövs för en rik förekomst. AV IVL:s spridningsberäkning kan bolaget se att utökad verksamhet ger en så pass liten ökning av kvävedeposition att detta inte bedöms påverka bevarandestatusen för områdets naturtyper samt att bolagets skogsskötsel kommer vara helt avgörande för hur Natura 2000-området kommer att kunna bevaras på kort som lång sikt.

Bolaget har låtit IVL göra en ny beräkning i ADMS för att redovisa den korrekta påverkan i de två Natura 2000-områdena Araslövssjön och Torsebroparken. Vid kanten i Araslövssjön ökar kvävedepositionen med 0,12-0,21 kg kväve/år med den ansökta produktionen vilket är en ökning med 9 %-16 % jämfört med den nuvarande. I Torsebroparken ökar depositionen med 0,08-0,09 kg/år vilket är mellan 10 % och 11 %. I båda fallen är den beräknade mängden kvävedeposition i dessa två områden långt under den tidigare beräkningen gjord i SCAIL.

Sammanfattningsvis kommer kvävebelastningen beräknad av IVL inte att påverka miljön i ett Natura 2000-område på något betydande sätt med den ansökta produktionen.

Bolaget vill formellt göra ett kompletterande yrkande att ansökan ska omfatta ett Natura 2000-tillstånd. Bolaget menar mot bakgrund av utredningen att underlag för denna bedömning finns och att tillstånd ska kunna beviljas.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Vad gäller Länsstyrelsens förslag till utformning av villkor kan bolaget inte acceptera ett villkor om reningsanläggning på slaktsvinstallen. Bolaget kan acceptera en multicyklon på halmpannan och har ingen erinran mot det villkoret. Bolaget kan dock inte acceptera att aska ska förvaras i tät behållare enligt Länsstyrelsens förslag. Askkan som uppstår vid halmpannan ska kunna förvaras på tät gödselplatta med avlopp till gödselbrunn som idag.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och att den utgör ett tillräckligt underlag för att göra en samlad bedömning av den planerade verksamhetens inverkan på miljön, människors hälsa och hushållningen med naturresurser.

Miljöprövningsdelegationen anser att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas och att miljöbedömningen kan slutföras.

Statusrapport

En statusrapport tas fram i ett stegvis förfarande och bolaget har utrett steg 1-3 enligt Naturvårdsverkets vägledning om statusrapporter Rapport 6688 från juli 2015. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den utredning som gjorts visar att risken är liten för att verksamheten medför föroreningskada inom de områden där den avses att bedrivas och att det därför inte krävs någon statusrapport enligt 1 kap. 23 § andra stycket industriutsläppsförordningen (2013:250).

Natura 2000

Fråga om tillståndsplikt

Natura 2000-tillstånd krävs enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett naturområde som förtecknats enligt 7 kap. 27 § första stycket 1 eller 2 miljöbalken.

Verksamheten bedrivs i närheten av flera områden som är utpekade som Natura 2000-område: Balsberget (SE0420324), Araslövssjön (SE0420308), Lingenäset (SE0420252) samt Torsebroparken (SE0420128). Vid bedömning av om kväveutsläppen från anläggningen medför en betydande påverkan på närliggande Natura 2000-områden, och därmed kräver tillstånd, behöver anläggningens bidrag till kvävedepositionen sättas i relation till ingående naturtypers känslighet för kvävedeposition. Bedömningen ska göras med utgångspunkt i verksamhetens

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

påverkan innan vidtagna skyddsåtgärder. Då verksamheten inte sedan tidigare har Natura 2000 tillstånd måste verksamhetens totala påverkan beaktas.

Balsberget

Balsberget är nästan helt skogsklätt med ädellövsskog. Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att bevara en ädellövsskog med naturskogsliknande karaktär med mycket död ved och grova samt senvuxna träd. Inom området förekommer naturtypen näringsfattig bokskog (9110) med epifytiska lavar som har en kritisk belastning på mellan 3-5 kg kväve per hektar och år. Balsbergets bevarandeplan anger att risker för områdets naturtyper och Natura 2000-arter bland annat är gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen på betesmarker samt gödslings- och förurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar. Ett ökat kvävenedfall kan förändra artsammansättningen både i fältskikt och bland epifyter.

Miljöprövningsdelegationen kan konstatera att läget för kvävedepositionen i Skåne är ansträngt. Bolaget har redovisat en bakgrundsbelastning vid Balsbergets Natura 2000-område i den sydliga delen av naturreservatet på 8,47 kg kväve/ha/år. Förväntade nedfallsmängder och halter vid den näringsfattiga bokskogen är enligt Miljöprövningsdelegationen vägledande för att avgöra verksamhetens påverkan på naturtyperna. Verksamheten bidrar enligt den detaljerade modelleringen redan i dagsläget med 3,0 kg N/ha/år och vid utökad verksamhet 3,3 kg N/ha/år vid Natura 2000-områdets kant. Längre in i Natura 2000-området, längre från bolagets verksamhet, är depositionen lägre. Av vad bolaget redovisat bedömer Miljöprövningsdelegationen dock att det inte kan uteslutas att nedfallet av kväve kan komma att medföra en negativ påverkan på områdets utpekade naturtyper, främst näringsfattig bokskog (9110) som är särskilt kvävekänslig. Tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken krävs därför med avseende på Natura 2000-området Balsberget.

Araslövssjön

Araslövssjön är en typisk slättsjö med flacka stränder och stora vattenståndsvariationer. Naturtypen i sjön utgörs av Naturligt eutrofa sjöar med nate- eller dybladsvegetation. Natura 2000-området har upprättats med stöd av EU:s fågeldirektiv. I bevarandeplanen anges att bland de största riskerna för området är gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen samt luftföroreningar som är skadliga för områdets lavflora.

För Araslövssjön är bolagets bidrag 1,10 kg N/ha/år för befintlig och 1,30 kg N/ha/år för planerad verksamhet. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det modellerade nedfallet som orsakas av bolagets verksamhet är relativt litet jämfört med den totala belastningen på området. Bolagets verksamhet medför således inte betydande påverkan och tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken krävs därför inte med avseende på detta område.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Lingenäset

Lingenäset består av skogsmark, igenväxande buskmarker och alsumpskogar. I bevarandeplanen anges att bland de största riskerna är gödsling, förändringar i områdets hydrologi samt nedfall av luftföroreningar som är skadliga för områdets lavflora.

Bolaget har inte genomfört någon detaljerad modellering av nedfallet på Lingenäset men det ligger bredvid och på ungefär samma avstånd från den planerade verksamheten som Araslövssjön där bolaget ger upphov till 1,10 kg N/ha/år för befintlig och 1,30 kg N/ha/år för planerad verksamhet. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det modellerade nedfallet som orsakas av bolagets verksamhet är relativt litet jämfört med den totala belastningen på området. Bolagets verksamhet medför således inte betydande påverkan och tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken krävs därför inte med avseende på detta område.

Torsebroparken

Torsebroparken är ett Natura 2000-område för att området har många gamla ekar och hålträd och är en väldigt fin lokal för läderbagge och hålträdslokrypare. I bevarandeplanen anges att bland de största riskerna för området är gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen samt luftföroreningar som är skadliga för områdets lavflora.

Bolagets detaljerade modellering visar att nedfallet på Torsebroparken är 0,75 N/ha/år för befintlig och 0,83 kg N/ha/år för planerad verksamhet. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det modellerade nedfallet som orsakas av bolagets verksamhet är relativt litet jämfört med den totala belastningen på området. Bolagets verksamhet medför således inte betydande påverkan och tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken krävs därför inte med avseende på detta område.

Tillstånd avseende Natura 2000-området Balsberget

Enligt 7 kap. 28 b § miljöbalken får tillstånd endast lämnas om verksamheten eller åtgärden ensam eller tillsammans med andra pågående eller planerade verksamheter eller åtgärder inte

1. kan skada den livsmiljö eller de livsmiljöer i området som avses att skyddas,
2. medför att den art eller de arter som avses att skyddas utsätts för en störning som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet i området av arten eller arterna.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att utsläppen till luft från befintlig och utökad verksamhet, utan vidtagna skyddsåtgärder, skulle riskera att påtagligt försämra bevarandestatusen för naturtyperna och att god bevarandestatus inte skulle uppnås och bibehållas på sikt i Natura 2000-området Balsberget.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Miljöprövningsdelegationen har därför att avgöra om Natura 2000-tillstånd kan meddelas för bolagets verksamhet.

Miljöprövningsdelegationen anser att verksamheten för sin tillåtlighet kräver omfattande skyddsåtgärder och villkor med anledning av verksamhetens lokala bidrag till deposition av kväve i Natura 2000-området Balsberget. Bolaget planerar en rad åtgärder för att minska sina utsläpp, bland annat kommer tre befintliga gödselbehållare att täckas med tak och linspel med kylning kommer att installeras i flera stallbyggnader för att minska ammoniakavgången. De ytterligare skyddsåtgärderna beräknas minska utsläppen från ökningen av verksamheten från 13 209 kg N/år till 9 500 kg N/år.

Med beaktande av de redovisade åtgärderna, i kombination med de villkor som föreskrivits, bedömer Miljöprövningsdelegationen att verksamheten inte försvårar bevarandet av naturtyperna eller skadar de livsmiljöer som är skyddade. Förutsättningarna enligt 7 kap. 28 b § är därmed uppfyllda varför Natura 2000-tillstånd för Balsberget (SE0420324) kan beviljas.

Tillåtlighet

Prövningens och tillståndets omfattning

Ansökan omfattar en rad olika fastigheter där bolagets stallar och satellitbrunnar placeras och ranchdriften sker. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det som ska fastställas i ramen för verksamheten är stallarnas placering. I övrigt regleras verksamhetens plats bl.a. av det allmänna villkoret (villkor 1).

Spridning av gödsel och växtodling ingår inte i den ansökta verksamheten. Växtodlingen omfattas därför inte av denna prövning och därför föreskrivs inte heller villkor som reglerar växtodlingen.

Tillståndsplikt för djurhållning med slaktsvin och suggor regleras i miljöprövningsförordningen med antalet platser för djur. Det framstår därför som lämpligt att även tillståndets omfattning begränsas med avseende på platser i detta avseende. I miljöprövningsförordningen skiljs växande grisar från suggor men någon ytterligare åtskillnad i förordningen mellan olika grisar finns inte. Tillståndets omfattning regleras lämpligen med utgångspunkt i detta men ger samma utrymme att bedriva den verksamhet som bolaget beskrivit.

Djurhållning med nötkreatur regleras med antalet djurenheter i miljöprövningsförordningen och därmed är det lämpligt att denna djurhållnings omfattning begränsas på detta sätt.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Huvudsaklig miljöpåverkan och påverkan på miljökvalitetsmål

Miljökvalitetsmålen ska tjäna som vägledning i enskilda prövningar vid avgörandet av vilka miljöstörningar som bör föranleda hänsynstaganden i form av begränsningar, försiktighetsmått och skyddsåtgärder m.m.

Mot bakgrund av vad som anges i miljökonsekvensbeskrivningen och vad som i övrigt framkommit under handläggningen bedömer Miljöprövningsdelegationen att den ansökta verksamheten riskerar att försvåra uppnåendet av miljökvalitetsmålen *Ingen övergödning* och *Ett rikt växt- och djurliv*. Miljöprövningsdelegationen finner därför skäl att särskilt uppmärksamma verksamhetens utsläpp till luft och vatten.

Lokalisering och planfrågor

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, i den utsträckning det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk.

Verksamheten är belägen utanför detaljplanelagt område och bedöms vara förenlig med översiktsplanen.

Av 2 kap. 6 § miljöbalken framgår också att vid tillståndsprövning enligt 9 kap. ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden. Verksamheten kommer att ta ny mark i anspråk och innebär således en ändrad markanvändning, varför 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas vid denna prövning. Av ansökan framgår det att befintlig jordbruksmark kommer att tas i anspråk. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk (3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken). Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det anses vara förenligt med bestämmelsen att använda jordbruksmark för komplettering av befintlig bebyggelse med ytterligare någon enstaka byggnad. Det framgår vidare att bestämmelsen är avsedd att ge ett långsiktigt skydd mot olika exploateringsintressen som bostadsbebyggelse, industrilokaler och infrastruktur. Bestämmelsen innebär inte ett hinder mot att ta mark i anspråk för den egna jordbruksverksamhetens behov under förutsättning att behovet inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 10 juni 2020 i mål nr P 9422-19).

Bolaget kommer anlägga sju nya gödselbrunnar varav tre kommer att ta sammanlagt 4 500 kvadratmeter jordbruksmark i anspråk. Gödselbrunnar är till

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

sin funktion sådana att de behöver placeras nära jordbruksmark som brukas och gödslas. Detta innebär att de i många fall behöver placeras på jordbruksmark och detta får anses förenligt med 3 kap. 4 § miljöbalken. Miljöprövningsdelegationen bedömer att de nya gödselbrunnarna behövs för bolagets jordbruksverksamhet och att behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Verksamheten ligger i anslutning till riksintressena för naturvård Oppmanna-Ivösjöområdet N22, Helge åns nedre lopp N64 och Gummastorpasjön N26. I verksamhetens omedelbara närhet finns också riksintresse för friluftsliv Araslövssjön-Hammarsjön-Helge å FM19. För riksintressena Oppmanna-Ivösjöområdet och Helge åns nedre lopp utgör betesdrift en del i bevarandet varför bolagets verksamhet i viss utsträckning medverkar till att bevara de värden som utgör riksintresse.

Bolagets verksamhet i övrigt innebär inte sådan påverkan på riksintressena att det kan anses utgöra påtaglig skada. Inte heller påverkas riksintresset för friluftsliv på ett otillåtet sätt. Lokaliseringen av bolagets verksamhet strider enligt Miljöprövningsdelegationens uppfattning inte heller i övrigt mot bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. miljöbalken om hushållning med mark och vatten.

Miljöprövningsdelegationen anser att om verksamheten bedrivs enligt bolagets åtaganden och i enlighet med de villkor som föreskrivs kan verksamheten tillåtas på den föreslagna platsen.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Enligt 5 kap. 4 § miljöbalken får en myndighet eller en kommun inte tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm. Vid prövning för ett nytt tillstånd och vid omprövning av tillstånd ska de bestämmelser och villkor beslutas som behövs för att verksamheten inte ska medföra en sådan försämring eller ett sådant äventyr.

Bolaget har utsläpp till olika ytvattenförekomster där Råbelövssjön har otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk status, men miljökvalitetsnormen är god ekologisk status 2033. Råbelövskanalen-Hammarsjön har god ekologisk status men uppnår ej god kemisk status. Araslövssjön-Bivarödsån har otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk status men förväntas ha god ekologisk status 2033.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

De vattenströmmar som uppstår från anläggningen är dagvatten, vatten från gödselhanteringen och vatten från två spolplattor. Dagvatten går bl.a. via en kulvert i ett öppet dike till Helge å som slutlig recipient. Bolagets spolplatta vid Råbelöfs godsområde är kopplad till en klass 1 oljeavskiljare innan vattnet leds till en infiltrationsbädd öster om gården. Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån det bolaget redovisat att utsläppet till vatten inte leder till någon försämring av vattenförekomstens status och inte heller försämrar möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna. Vid en sammantagen bedömning anser Miljöprövningsdelegationen att det i detta avseende inte framkommit något som hindrar att tillstånd meddelas.

Miljö kvalitetsnormer för luft

I fråga om miljö kvalitetsnormer för annat än vatten ska myndigheter och kommunen, enligt 5 kap. 5 § miljöbalken, vid provning och tillsyn ställa de krav som behövs för att följa en sådan norm. Om det finns ett åtgärdsprogram som har fastställt för att följa normen, ska det vara vägledande för bedömningen av behovet. Vid provning av tillåtlighet, tillstånd, godkännande eller dispens för en verksamhet eller åtgärd som ger en ökad förorening eller störning och kan antas på ett inte obetydligt sätt bidra till att en miljö kvalitetsnorm som avses i 2 § första stycket 1 (gränsvärdesnorm) för annat än vatten inte följs, får verksamheten eller åtgärden tillåtas om den

1. är förenlig med ett åtgärdsprogram som har fastställts för att följa normen,
2. förenas med villkor om att vidta eller bekosta kompenserande åtgärder som ökar möjligheterna att följa normen i en utsträckning som inte är obetydlig, eller
3. trots att den försvårar möjligheterna att följa miljö kvalitetsnormen på kort sikt eller i ett litet geografiskt område, kan antas ge väsentligt ökade förutsättningar att följa normen på längre sikt eller i ett större geografiskt område.

Bolaget har fastbränslepannor som ger utsläpp till luft av stoft och kväveoxider. Rökgaserna från halmpannan renas via multicyklon och Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor för att hantera utgående luft.

Miljöprövningsdelegationen bedömer efter bolagets vidtagna åtgärder att det i detta avseende inte har framkommit något som hindrar att tillstånd meddelas.

Hushållning och kretslopp

Enligt 2 kap. 5 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att

1. minska mängden avfall,
2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

3. minska de negativa effekterna av avfall, och
4. återvinna avfall.

I första hand ska förnybara energikällor användas.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att frågan om hushållning och kretslopp inte utgör hinder mot att meddela tillstånd och finner inte heller skäl att meddela särskilda villkor avseende detta. Frågan hanteras istället lämpligast inom ramen för den löpande tillsynen.

Produktval

Enligt 2 kap. 4 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller varor som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med mindre farliga, under förutsättning att det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att frågan om produktval inte utgör hinder mot att meddela tillstånd och finner inte heller skäl att meddela särskilda villkor avseende detta. Frågan hanteras istället lämpligast inom ramen för den löpande tillsynen.

Bästa tillgängliga teknik

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgänglig teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivas i huvudsak i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Motivering av villkor

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska enligt försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Kravet gäller enligt 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla det. Vid denna bedömning ska särskilda hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. Trots första stycket ska de krav ställas som behövs för att följa 5 kap. 4 och 5 §§.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Villkor 1 – det allmänna villkoret

Det allmänna villkoret omfattar det som sökanden har beskrivit och åtagit sig i ansökningshandlingarna, inklusive kompletteringar och yttranden, och som inte regleras av andra bestämmelser eller villkor i tillståndet.

Villkor 2 – stängsling av betesmarker

För att förhindra förorening av mark och vatten ska betesmarkerna stängslas in. Villkoret är enligt bolagets förslag och inga remissinstanser har haft någon erinran angående villkoret. Miljöprövningsdelegationen bedömer att utformning och skötsel av stängsel kan skötas via den löpande tillsynen.

Villkor 3 – hantering av stallgödsel och fodermedel

Spill av stallgödsel och foder kan innebära att det uppstår olägenheter för miljön eller människors hälsa. Det är därför viktigt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas såväl inom anläggningen som vid transporter. Olägenheter för närboende och närliggande verksamheter kan vara t.ex. lukt vid hantering av stallgödsel. Länsstyrelsen har framfört att villkoret ska formuleras för att omfatta spill istället för att specificera enbart stallgödsel eller jord från traktordäck. Bolaget har ingen erinran mot Länsstyrelsens justerade villkor. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är lämpligt att fastställa villkoret enligt Länsstyrelsens förslag.

Villkor 4 – hantering av flytgödsel i tillkommande och vissa befintliga gödselbehållare

Bästa möjliga teknik vad gäller att förhindra ammoniakavgång från flytgödselbrunnar bedöms vara att ha ett fast tak (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 22 december 2009 i mål nr M 8945-08). Bolaget har angett att lagring av flytgödsel ska ske med tak i den nya produktionen. Bolaget har även angett att tre äldre existerande gödselbrunnar ska förses med tak. Miljöprövningsdelegationen anser att det är viktigt att begränsa utsläpp av ammoniak, växthusgaser och lukt från verksamhetens gödsellagring, särskilt med anledning av närheten till Natura 2000-områden. Det är därför motiverat att föreskriva villkor om att de nya samt tre befintliga flytgödselbrunnar ska förses med fast eller flytande tak. Det framgår inte av bolagets handlingar hur snart tak kan installeras på de befintliga flytgödselbehållarna. Miljöprövningsdelegationen anser att detta bör göras så snart som möjligt men bedömer att tre år ger bolaget tillräckligt med tid för installationen.

Villkor 5 – hantering av flytgödsel i övriga befintliga gödselbehållare

Bolaget har angett att övriga befintliga gödselbrunnar ska vara täckta med svämtäcke för att begränsa lukt och läckage till luft. Bolaget har bedömt att ett stabilt svämtäcke är den enda möjligheten till täckning av gödsel i dessa brunnar.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det i detta fall får anses tillräckligt att bolaget säkerställer att det finns ett stabilt svämtäcke som minimerar utsläppen till luft från de brunnar som inte omfattas av villkor 4.

Villkor 6 – växtnäring i stallgödsel

För att hushålla med växtnäringsämnen och minska risken för övergödning är det lämpligt att i villkor reglera att innehållet av växtnäring i gödseln ska undersökas. Då gödseln avyttras är det viktigt att informera mottagaren om växtnäringsinnehållet och att uppgifterna är aktuella. Länsstyrelsen har föreslagit att en analys ska ske minst en gång per år. Bolaget har inte motsatt sig detta. Miljöprövningsdelegationen bedömer att analys eller balansberäkning bör ske minst en gång per år för att ge förutsättningar för den som tar emot gödseln att optimera växtnäringen till aktuella grödor och minska risken för läckage till vattendrag.

Villkor 7 – tvätt- och spolvatten

Vatten som innehåller näringsämnen eller föroreningar kan ha en påverkan på yt- och grundvatten om det släpps ut i omgivningen. Det är därför nödvändigt att sådant vatten samlas upp och lagras till dess lämpliga spridningsförhållanden råder. Bolaget har redovisat att förorenat vatten leds till flytgödselbehållare. Formuleringen "annat förorenat vatten" inkluderar förorenat vatten från hårdgjorda ytor, foderkök och liknande. Villkoret ska formuleras i enlighet med bolagets förslag samt vad tidigare tillstånd föreskrev.

Villkor 8 – skriftliga avtal

Stallgödsel är en värdefull källa till växtnäring i jordbruket. Otillräcklig spridningsareal kan dock leda till att stallgödsel hanteras felaktigt och inte hamnar på de arealer där den gör nytta. För att säkerställa att stallgödseln kan hanteras i enlighet med ansökan måste det säkerställas att det finns avsättning för gödseln.

Miljöprövningsdelegationen anser att villkor om avtal för avyttring av gödsel behövs för att säkerställa att den uppkomna stallgödseln vid var tidpunkt kan hanteras på ett sätt som inte innebär en olägenhet för närboende eller för miljön (jfr t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom i mål M 5175-18). Bolaget ska till tillsynsmyndigheten kunna redovisa att det finns tillräcklig avsättning för den gödsel som uppkommer i verksamheten.

Villkor 9 – rökgaser

Negativa hälsoeffekter kan uppträda även vid låga nivåer av partiklar i omgivningsluften. Miljöprövningsdelegationen anser att avskiljning av partiklar från halmpannan ska ske med en teknik som motsvarar utsläppen från en väl fungerande multicyklon samt att i ramarna för villkoret fastställa hur villkoret ska kontrolleras. Bolaget har inte motsatt sig detta.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Villkor 10 – askförvaring och spridning

Miljöprövningsdelegationen anser att det är lämpligt att föreskriva i villkor att innehållet av tungmetaller och näringsämnen i askan ska analyseras innan askan får spridas. Bolaget ska samråda med tillsynsmyndigheten för att säkerställa att innehållet inte riskerar att utgöra en oacceptabel föroreningsrisk och att innehållet i askan har ett näringsinnehåll som motiverar spridning på åkermark. Detta har bolaget inte motsatt sig.

Länsstyrelsen har föreslagit att askan ska förvaras i täta behållare, vilket bolaget har motsatt sig. Bolaget anser att den hantering som sker idag, nämligen att askan förvaras på gödselplatta med avlopp till gödselbrunn, är miljömässigt godtagbart. Att aska från fastbränslepanna förvaras i tät behållare är normalt förekommande på lantbruk som har en sådan panna och ett sådant villkor föreskrivs ofta för den typ av verksamhet som det här är fråga om. Syftet med detta är att minska spridning av aska i omgivningen med vind eller nederbörd. Miljöprövningsdelegationen anser, i likhet med Länsstyrelsen, att det är miljömässigt motiverat och rimligt att kräva att aska förvaras i tät behållare och villkor föreskrivs i enlighet härmed.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det inte är lämpligt att blanda aska från skogsbränsle med gödsel för att sedan sprida det på jordbruksmark. Aska från skogsbränsle innehåller mer tungmetaller i förhållande till fosforinnehållet i askan än aska från till exempel förbränning av halm, vilket gör den olämplig för spridning på jordbruksmark. Bolaget bedriver skogsbruk på 2 000 hektar och bedöms därmed ha möjlighet att sprida askan på skogsmark när så är lämpligt.

Villkor 11 – tvätt av maskiner och fordon

Vatten som innehåller näringsämnen eller föroreningar kan ha en påverkan på yt- och grundvatten om det släpps ut i omgivningen. Miljöprövningsdelegationen anser liksom Länsstyrelsen att det får anses miljömässigt motiverat att ställa krav på att tvättvatten från maskiner och fordon ska ledas genom en oljeavskiljare innan utsläpp sker och att detta ska föreskrivas i ett villkor.

Bolaget har redovisat att smågrismaskinen och traktorhjulen spolats av smittskyddsskal ca 1,5 timme per vecka samt att 80 m³ spolvatten förbrukas per år.

Miljöprövningsdelegationen anser att det finns skäl att undanta dessa tvättar från kravet på oljeavskiljning.

Villkor 12 – kemikalier och avfall

Utsläpp till mark och vatten av kemiska produkter och avfall kan medföra allvarliga konsekvenser för miljön och för människors hälsa. Länsstyrelsen har yrkat en mindre justering av bolagets förslag till villkor vilket bolaget inte haft någon erinran kring. Det är enligt Miljöprövningsdelegationen nödvändigt att ha en hög skyddsnivå för att

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

förhindra denna typ av utsläpp. Hantering och lagring ska därför ske så att sådana utsläpp inte kan ske och att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt. Villkor fastställs enligt vad som är praxis för den här typen av verksamhet och som kan anses vara skäligt.

Villkor 13 – buller

Buller har negativ påverkan på människors hälsa och det finns därför behov av att föreskriva villkor beträffande detta. Bullervillkoret fastställs i enlighet med Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller och med vad som är praxis för liknande verksamheter samt vad bolaget yrkat. Miljöprövningsdelegationen ser inga skäl till att frånga gällande praxis i detta fall.

Villkor 14 – kontrollprogram

Ett kontrollprogram syftar till att säkerställa att det finns tydliga rutiner för hur, när och med vilken frekvens kontroller av sådana faktorer som kan påverka miljön eller människors hälsa ska utföras. Särskilt viktigt är att ha rutiner för kontroll av de villkor som gäller för verksamheten. Val av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod sker lämpligast inom ramen för tillsynen. Tillsynsmyndigheten ska vid behov ges möjlighet att föreskriva villkor gällande detta.

Villkor 15 – avveckling

Det är av vikt att avveckling av hela eller väsentliga delar av verksamheten sker på ett sätt som minimerar risker för människors hälsa och miljön. Av denna anledning ska en plan upprättas så att tillsynsmyndigheten har möjlighet att kontrollera arbetet med att avveckla hela eller delar av verksamheten. Planen bör minst innehålla hantering av de frågor som i störst utsträckning kan ge upphov till skadeverkningar i samband med avveckling såsom hur kemiska produkter och avfall ska omhändertas. Planen ska även innehålla förslag till undersökningar av eventuella föroreningar som verksamheten har, eller kan ha gett upphov till. Eventuella avhjälpandeåtgärder regleras inte genom detta tillstånd utan blir en fråga för tillsynsmyndigheten vid tillämpning av 10 kap. miljöbalken.

Delegationer

Av 19 kap. 5 § miljöbalken, jämförd med 22 kap. 25 § miljöbalken, framgår att Miljöprövningsdelegationen får överlåta åt tillsynsmyndigheten att besluta villkor av mindre betydelse.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att åtgärder för att minimera lukt samt kontroll av verkningar från verksamheten är frågor av mindre betydelse som lämpligen kan delegeras till tillsynsmyndigheten att besluta om.

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

Igångsättningstid

Enligt 22 kap. 25 § andra stycket miljöbalken ska, när det gäller en miljöfarlig verksamhet, en tid anges i beslutet inom vilken verksamheten ska ha satts igång (igångsättningstid). Bolaget har yrkat att de får rätten att meddela när de tar tillståndet i anspråk och angett att tillståndet ska tas i anspråk senast den 31 augusti 2030. Det är alltid verksamhetsutövaren som väljer om ett medgivet tillstånd tas i anspråk eller inte efter laga kraft. Det är inte möjligt för tillståndsmyndigheten att föreskriva att ett tillstånd måste tas i anspråk. Med anledning av detta finns inget behov av att besluta om någon sådan rätt som bolaget yrkat. Yrkandet lämnas utan vidare åtgärder.

Tidpunkten när ett tillstånd tas i anspråk och tidpunkten när verksamheten sätts igång är inte nödvändigtvis densamma. För att verksamheten satts igång är det generellt inte tillräckligt att man påbörjat byggnadsåtgärder eller förberedande arbeten utan den faktiska tillståndsgivna verksamheten måste vara i drift. När igångsättning sker och om detta skett inom föreskriven tid blir ytterst en fråga för tillsynsmyndigheten att bedöma om oklarhet i detta hänseende skulle uppkomma.

Miljöprövningsdelegationen anser att fem år är en rimlig tid för igångsättning för verksamheten. Igångsättningstiden räknas från att beslutet fått laga kraft, d.v.s. då det inte längre kan överklagas, och således innefattas inte en eventuell överklagandeprocess i denna tid. Miljöprövningsdelegationen erinrar om att det av 24 kap. 2 § miljöbalken framgår att tillståndet förfaller om tillståndshavaren inte iakttar vad som föreskrivits om igångsättningstid.

Bolaget har yrkat att man ska få påbörja byggnation under 2025. Huruvida detta är möjligt är givetvis avhängigt tillståndsprocessens framskridande. Ett tillstånd får normalt tas i anspråk först efter det fått laga kraft. När tillståndet får laga kraft beror delvis på om detta överklagas eller inte. Detta går inte att förutse vid beslutstidpunkten och är inte heller något som tillståndsmyndigheten lagligen kan reglera. Bolagets yrkande härom måste därför avvisas.

Bolaget har inte framställt något uttryckligt yrkande om att tillståndet ska få tas i anspråk även om det överklagas (verkställighetsförordnande) eller igångsättningsmedgivande varför Miljöprövningsdelegationen inte tar ställning till detta.

Sammanfattning

Vid en slutlig och samlad bedömning anser Miljöprövningsdelegationen att det inte föreligger hinder mot att bevilja bolaget sökt tillstånd. Den planerade verksamheten strider inte mot miljöbalkens mål och tillåtlighetsregler, förutsatt att verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och att de

2025-11-06

33407-2024

1290-90-521

åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas. Verksamheten har visserligen påverkan på miljön i olika avseenden, t.ex. utsläpp av ammoniak och luktande ämnen, damning och transporter. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att rimliga försiktighetsmått och åtgärder kommer att vidtas för att minska miljöpåverkan. Verksamheten motverkar inte möjligheten att uppfylla miljöbalkens mål samt de nationella och regionala miljömålen.

Beslut i ärendet har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne. I beslutet har deltagit Sara Lundquist, ordförande och Åsa Hedmark, miljösakkunnig. Föredragande i ärendet har varit Marc Hallgren, Länsstyrelsens miljöskyddsavdelning.

Sara Lundquist

Åsa Hedmark

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/skane/om-oss/om-webbplatsen/sa-hanterar-vi-dina-personuppgifter.html.

Bilagor

1. Situationsplan
2. Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar

Exp. till

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Kristianstads kommun, kommun@kristianstad.se

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Kristianstads kommun,
kommun@kristianstad.se

Helgeåns vattenråd, info@helgean.se

Länsstyrelsen Skåne

Aktförvararen

Med gult: Nya ^{slakt-}stallar och produktion, Fjällsbäckvägen 215, 29190 Kristiansstad Bilaga 16

Karten gibt an
Erik Borchstedt 10/9 2025

Med gult: Ny Tillväxtskoll + Dräbtiga och gyttor, Grandplanvägen 110, 29196 Kristianstad

Kortan gjort av
Enk. Bäckstedt 6/9 2025

Hel gult: Tak på 2 ^{benyttige} gæstebænker, Rørbøl 82, 29196 Kristiansund

Kortan gjort av
Erik Bachstedt 10/9 2025

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne förordnar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom tio dagar härfter införas i **Post- och Inrikes Tidningar** och i tidningen **Kristianstadsbladet/Norra Skåne**.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsens enhet för registratur och arkiv, Södergatan 5 i Malmö, samt översänds till aktförvararen **Medborgarcentrum, Kristianstads kommun, 291 80 Kristianstad**.

Ett exemplar av kungörelsen ska översändas till **Kristianstads kommun**, till Naturvårdsverket, till Havs- och vattenmyndigheten och till ovannämnda aktförvarare för att vara tillgängligt för sakägarna.

Delgivning anses ha skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Växjö Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen. **Överklagandet ska dock skickas till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö.**

Av överklagandet ska framgå vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer) och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet ska ändras. Uppge namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress. Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning bör ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått ert överklagande senast den 11 december 2025. Överklagande av part som företräder det allmänna ska ha kommit in senast den 27 november 2025. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni kontakta Länsstyrelsen, tfn 010-224 10 00 (växel).

